

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DZSE-3-ER-0404-2/10

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 23.03.2010.

nr. 1443 podpis. *Buendia*

Warszawa, 2010-03-22

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

SECRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 24.03.10

nr. 1801 podpis. *LM*

Panie Marszałku

odpowiadając na oświadczenia Pana Senatora Andrzeja Grzyba złożone podczas 49 i 50 posiedzenia Senatu RP w dniach 18 lutego i 12 marca 2010 r. (BPS/DSK-043-2469/10, BPS/DSK-043-2535/10) w sprawie braku miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego, jako bariery w podjęciu pracy przez kobiety bezrobotne i bierne zawodowo w powiecie starogardzkim, uprzejmie wyjaśniam:

Podjmując, w ramach decentralizacji funkcji państwa, decyzję o przekazaniu gminom zakładania i prowadzenia m.in. publicznych przedszkoli z dniem 1 stycznia 1992 r., ustawodawca określił jednocześnie charakter przekazanych przez państwo zadań jako obowiązkowe zadania własne gmin [art. 105 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)]. Równocześnie, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb jej wspólnoty w zakresie edukacji publicznej, a taką potrzebą jest m.in. organizacja wychowania przedszkolnego tj. zakładanie, prowadzenie przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Uprzejmie przypominam, iż rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 7, poz. 38) pozwoliło na tworzenie innych (niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach) form wychowania przedszkolnego, zarówno przez osoby prawne jak i fizyczne, a tym samym na upowszechnianie dostępu do edukacji przedszkolnej jak również wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w wieku 3-5 lat z różnych środowisk, zarówno wielkomiejskich jak i wiejskich. Dostrzegając potrzebę pilnego tworzenia i organizowania przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne i fizyczne innych form wychowania przedszkolnego, Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło działania mające na celu dostosowanie (złagodzenie) obowiązujących

przepisów, dotyczących warunków lokalowych i sanitarnych do nowych potrzeb. Po konsultacjach Ministerstwa Edukacji Narodowej z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym uzgodniono zmiany w przepisach powyższego rozporządzenia, nowelizując je w dniu 13 czerwca 2008 r.

W powyższej nowelizacji zawarto szczegółowe regulacje określające warunki, jakie musi spełniać lokal, w którym ma funkcjonować punkt przedszkolny lub zespół wychowania przedszkolnego. Złagodzenie obowiązujących przepisów dotyczy obszaru ochrony przeciwpożarowej oraz sanitarno-epidemiologicznej.

Dodatkowo informuję, iż od 1 września 2009 r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz.U. Nr 83, poz. 693), które jest wynikiem zmiany treści upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania przedmiotowego rozporządzenia, zawartego w art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty, dokonanej ustawą z dnia 19 marca 2009 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 56, poz. 458).

Reasumując, postulowane w oświadczeniu złagodzenie przepisów zezwalających na prowadzenie „przedszkola w warunkach domowych” nastąpiło na skutek wejścia w życie cytowanego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 czerwca 2008 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz. U. Nr 104, poz. 667).

Rozwój innych form wychowania przedszkolnego znacząco przyczynił się do zlikwidowania dotychczasowych „białych plam” w zakresie edukacji przedszkolnej.

Ze wstępnych danych (według stanu na 30 września 2009 r.) wynika, że w porównaniu z rokiem 2008 wzrosła liczba publicznych i niepublicznych punktów przedszkolnych oraz zespołów wychowania przedszkolnego (do 800).

Największy przyrost można odnotować w przypadku punktów przedszkolnych - ich liczba wzrosła o 695. Najwięcej powyższych form wychowania przedszkolnego powstało w województwach: dolnośląskim – 112, pomorskim – 96, mazowieckim – 84. W latach kolejnych oczekiwany jest podobny wzrost liczby innych form wychowania przedszkolnego, w tym także finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Odnosząc się do danych dotyczących powiatu starogardzkiego, należy zauważyć, iż zgodnie ze stanem na dzień 30 września 2009 r. (po rozpoczęciu trwającego obecnie roku szkolnego 2009/2010) na terenie powiatu funkcjonują 54 placówki wychowania przedszkolnego tj. 27 przedszkoli oraz 27 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Jednakże nie utworzono tam żadnego punktu przedszkolnego ani zespołu wychowania przedszkolnego, chociaż w województwie pomorskim utworzono ich aż 96.

Uprzejmie informuję, że zakładanie i prowadzenie innych form wychowania przedszkolnego zarówno przez gminy jak i osoby prawne i fizyczne, jest rozszerzeniem katalogu miejsc realizacji wychowania przedszkolnego. Tworzenie punktów przedszkolnych lub zespołów wychowania przedszkolnego jest korzystne dla gmin ze względu na niższe koszty ponoszone na jedno dziecko uczęszczające na zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, niż koszty utrzymania dziecka w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej. Nie oznacza to

jednak, że tradycyjne przedszkola mają być zastąpione przez inne formy wychowania przedszkolnego, ponieważ tylko w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

Wynika z powyższego, iż żadne osoby prawne (w tym jednostki samorządu terytorialnego) ani osoby fizyczne nie były zainteresowane utworzeniem innej formy wychowania przedszkolnego na terenie powiatu starogardzkiego.

Należy podkreślić, że edukacja przedszkolna na terenie gminy nie jest nowym zadaniem, a polityka Rządu wyznacza szczególną rolę samorządom lokalnym, od których oczekuje się efektywnego prowadzenia finansowania m.in. edukacji przedszkolnej oraz umiejętnego dostosowywania się do lokalnych możliwości i potrzeb.

Równocześnie uprzejmie informuję, iż od 2 lat Ministerstwo Edukacji Narodowej realizuje projekt „Ogólnopolskie kampanie upowszechniającej model uczenia się przez całe życie” (Priorytet III POKL), który jest finansowany z funduszy unijnych. Celem działań podejmowanych w ramach I części projektu (promocja wczesnej edukacji) jest zmiana postaw społecznych dotyczących potrzeby edukacji przedszkolnej głównie na terenach wiejskich, zwrócenie uwagi na problemy wynikające z nieposyłania dzieci do przedszkoli i wywołanie dyskusji, a przez to m.in. zwiększenie poziomu uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym (szczególnie na obszarach gdzie świadomość wagi edukacji przedszkolnej nie jest powszechna, przez co nie ma tradycji posyłania dzieci do przedszkoli).

Cel ten wynika bezpośrednio z celów Odnowionej Strategii Lizbońskiej.

Projekt koncentruje się na pokazywaniu korzyści płynących z edukacji przedszkolnej, namawianiu do wysyłania dzieci do przedszkola, namawianiu do korzystania z ułatwień w przepisach i zakładania przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego na tych terenach (zwłaszcza mieszkańców małych wsi i miasteczek).

Zadania dotyczące edukacji przedszkolnej są obecnie jak i nadal będą współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Szczegółowy opis tego Priorytetu w ramach *Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty* przewiduje różne obszary wsparcia w zakresie edukacji przedszkolnej. W poddziałaniu 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*, projekty konkursowe dotyczą: tworzenia przedszkoli (w tym również uruchamiania innych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich) oraz wsparcia istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego). Za realizację działań w ramach Priorytetu IX PO KL odpowiedzialne są samorządy województw, jako Instytucje Pośredniczące. Oprócz powyższego programu, wszystkie organy prowadzące (zarówno osoby prawne - m.in. gminy, jak i osoby fizyczne) mogą występować o dodatkowe fundusze przewidziane w innych programach (np. Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz programach regionalnych) z przeznaczeniem na projekty inwestycyjne dotyczące remontów, modernizacji, wyposażenia w sprzęt budynków, w których planuje się prowadzenie wychowania przedszkolnego.

Odnosząc się do poruszonego problemu przyjmowania dzieci do przedszkoli publicznych, uprzejmie informuję, iż obowiązujące przepisy § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. nr 26, poz. 232 z późn. zm.) jednoznacznie określają, iż do przedszkola i oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej w pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci w wieku 6 lat odbywające roczne przygotowanie przedszkolne. W następnej kolejności przyjmowane są dzieci matek lub ojców samotnie je wychowujących, matek lub ojców, wobec których orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności bądź całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji, na podstawie odrębnych przepisów, a także dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

Są one kryteriami nadrzędnymi, natomiast kryteria dodatkowe może ustalić organ prowadzący daną placówkę, w tym wypadku gmina.

Oznacza to pewną zamierzoną dowolność w ustalaniu dodatkowych zasad rekrutacji do przedszkoli na terenie kraju w zależności od warunków i potrzeb lokalnej społeczności.

Zgodnie z powyższym nie jest uzasadnione prawnie przyjmowanie do przedszkoli publicznych w pierwszej kolejności dzieci osób pracujących.

 Poważaniem
w/z MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Zbigniew Włodkowski